Lietas Nr. C36034814
Lietas arhīva Nr. C-0348-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2014.gada 7.maijā

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

konstatēja:

/pers. A/(turpmāk – prasītājs) 2014.gada 27.janvārī cēlis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu 85 EUR apmērā savam uzturam mācību laikā /Nosaukums/. Prasība pamatota uz CL 179.pantu un LR MK 15.01.2013. noteikumiem Nr.37. Prasītājs lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā. (skatīt lietas 4.- 7.lapu)

2014.gada 25.februārī atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojuma maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu iesniegšanai tiesā 30 dienu laikā no nosūtīšanas dienas. (skatīt lietas 26., 28.lapu)

Atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm uz viņu deklarētajām dzīvesvietām nosūtīts 2014.gada 1.aprīlī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2014.gada 7.maijā un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2014.gada 7.maija plkst. 15.00. (skatīt lietas 30., 31.lapu)

Saskaņā ar CPL 56.panta pirmo, piekto daļu un 250.^{21}pantu atbildētājam prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts ierakstītā sūtījumā uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi.

Līdz ar to atbildētājam likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots par prasību un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2014.gada 7.maijā.

Līdz lietas izskatīšanai tiesā no lietas dalībniekiem netika saņemti citi iesniegumi, lūgumi, papildinājumi vai pierādījumi.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

1994.gada 28.aprīlī dzimis /pers. A/, kā viņa tēvs dzimšanas apliecībā norādīts atbildētājs. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienoto prasītāja dzimšanas apliecību. (skatīt lietas 8.lapu)

Prasītājs 2013./2014. studiju gadā studē /Nosaukums/ akadēmiskās bakalaura studiju programmas (pilna laika klātienes, dienas nodaļas) "/Nosaukums B/" 1.kursā. (skatīt izziņu lietas 9.lapā)

Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Latvijas CL) 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti **līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.** Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Saskaņā ar 2004.gada Latvijas Republikas Augstākās tiesas prakses apkopojumu lietās par uzturlīdzekļu piedziņu no vecākiem tika atzīts, ka uzturlīdzekļus no vecākiem ir tiesīgs pieprasīt arī pilngadību sasniegušais. Jau 1996.gada 10. jūnija Augstākās tiesas lēmuma „Par likumu piemērošanu, izskatot lietas, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām" 21.punktā tika izskaidrots, ka likums, nosakot, ka tēvam un mātei ir pienākums apgādāt bērnus līdz laikam, kad viņi paši var sevi apgādāt, neierobežo uzturlīdzekļu piedziņu bērniem ar pilngadību. Nav pamata prasības apmierināšanai, ja pilngadību sasniegušais neturpina mācības vai profesionālo iemaņu apgūšanu.

Tiesa atzīst, ka studējot /Nosaukums/, pilna laika klātienes dienas nodaļā, prasītājs nespēj pats sevi apgādāt, jo saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" 19.panta ceturtā daļu uzskatāms, ka bērni, kuri mācās vidējās vai augstākās mācību iestādes dienas nodaļā un nav vecāki par 24 gadiem, uzskatāmi par darba nespējīgiem.

Līdz ar to atbildētāja kā vecāka pienākums ir dot dēlam uzturu atbilstoši savām mantiskajām iespējām, lai veicinātu dēla izglītības un profesionālo iemaņu apgūšanu.

Prasītājs iesniedzis tiesā rakstveida pierādījumus, kas apstiprina naudas līdzekļu apgrozījumu viņa bankas kontā, tajā skaitā, saņemtos naudas pārskaitījumus no mātes /pers. F/, kā arī no /pers. G/, vidēji 113 – 130 EUR mēnesī, izdevumus par kopmītni 40 EUR mēnesī (skatīt lietas 16.- 20.lapas); viņa ikmēneša izdevumus autobusa biļešu iegādei braucieniem no Talsiem uz Ventspili un no Ventspils uz Talsiem, kur viena brauciena izmaksas ir EUR 3,50, kopā 28 EUR mēnesī (skatīt lietas 21.-23.lapas). Tātad, vismaz pusi no pārskaitītajiem naudas līdzekļiem prasītājs izlieto samaksai par kopmītni un sabiedriskā transporta biļešu iegādei.

Tiesa secina, ka prasība apmierināma pilnīgi, ņemot vērā, ka prasītājs lūdz piespriest uzturlīdzekļu summu, kas faktiski tikai par 5 EUR pārsniedz Ministru Kabineta noteikumos noteikto minimālo summu 80 EUR, kas pienākas nepilngadīgam bērnam vecumā līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai no katra vecāka mēnesī, bet saskaņā ar dzīvē gūtajiem novērojumiem, bērnam pieaugot, viņa vajadzības ir lielākas un to apmierināšanai nepieciešami lielāki līdzekļi nekā bērnam jaunākā vecumā.

Lietā nav pierādījumi, ka atbildētājs pildītu sava vecāka pienākumu – dotu uzturlīdzekļus sava dēla uzturam labprātīgi.

Tiesa uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu 85 EUR apmērā piedziņu mēnesī ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar tiesu praksi (judikatūru) uzturlīdzekļi piedzenami no dienas, kad prasība celta tiesā, tas ir, no 2014.gada 27.janvāra par laiku, kamēr prasītājs mācās klātienē /Nosaukums/. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 153 EUR (aprēķins saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem (mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa 85 EUR x 12 kalendāra mēneši gadā x 15 procenti) un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 7,27 EUR par tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 12., 13., 28., 29., 31.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}pantu tiesa

nosprieda :

Apmierināt maza apmēra prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi 85 EUR (astoņdesmit piecus *euro*), sākot ar 2014.gada 27.janvāri, par laiku, kamēr /pers. A/ mācās /Nosaukums/ fakultātē "/Nosaukums B/", dienas nodaļā.

Piespriestie uzturlīdzekļi iemaksājami /pers. A/ akciju sabiedrības SEB banka kontā LV44UNLA0050010636400.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 153 EUR (vienu simtu piecdesmit trīs *euro*), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 7,27 EUR (septiņus *euro* un 27 centus).

Noteikt /pers.B/ termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka